

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 6 Μαΐου 2008

Την άμεση ανάγκη κοινής δράσης των κρατών, σε μια παγκόσμια συνεργασία που δεν θα έχει προηγούμενο ώστε να αντιμετωπισθεί η κλιματική αλλαγή και να σωθεί ο πλανήτης, επεσήμανε ο κ. Ανδρέας Παπανδρέου, καθηγητής οικονομίας του περιβάλλοντος του πανεπιστήμιου Αθηνών, πρόεδρος του Διεθνούς Ινστιτούτου για την κλιματική αλλαγή και την ενεργειακή ασφάλεια και διοργανωτής του Athens Summit 2008. Στην διάρκεια ομιλίας του στο πλαίσιο του Διεθνούς Συνεδρίου για την Κλιματική Αλλαγή και την Ενεργειακή Ασφάλεια που πραγματοποιείται στην Αθήνα, ο κ. Παπανδρέου ανέλυσε την στενή σχέση ενεργειακής ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος και τόνισε ότι τα δυο ζητήματα πρέπει να αντιμετωπισθούν από κοινού για να υπάρξουν αποτελεσματικές λύσεις.

Η κλιματική αλλαγή

Μιλώντας για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή ο κ. Παπανδρέου προειδοποίησε ότι το πρόβλημα θα έχει καταστροφικές συνέπειες για την ανθρωπότητα αν δεν αντιμετωπισθεί άμεσα. *«Οι επιστημονικές μας γνώσεις, οι οποίες μας προσέφεραν κατά τον εικοστό αιώνα άνευ προηγουμένου ευημερία, μας παρέχουν σήμερα συντριπτικά στοιχεία που μαρτυρούν ότι η κλιματική αλλαγή απειλεί σοβαρά τη μελλοντική μας ευημερία»* ανέφερε χαρακτηριστικά και πρόσθεσε *«εξετάζοντας το ζήτημα από μια οικονομική σκοπιά, η έκθεση Stern αναφέρει ότι η ενδεχόμενη ζημία που θα προκληθεί κατά τη διάρκεια του παρόντος και του επόμενου αιώνα θα είναι παρόμοιας κλίμακας με εκείνη που προκλήθηκε από τους δύο παγκόσμιους πολέμους και το κραχ κατά το πρώτο μισό του 20ού αιώνα. Εάν δεν κάνουμε τίποτα για αυτό, ενδέχεται να υπάρξει μείωση της ευημερίας μας που θα ισοδυναμεί με μείωση του παγκόσμιου εισοδήματος σε ποσοστό 5 έως 20%.»*

Ο καθηγητής κάλεσε τις κυβερνήσεις να δράσουν άμεσα και υπογράμμισε την ανάγκη μιας παγκόσμιας συνεννόησης για την αντιμετώπιση του προβλήματος. *«Παρότι έχουμε συχνά την τάση να αναλαμβάνουμε δράση αφότου υποστούμε την καταστροφή, οι άνθρωποι έχουν εντούτοις, σε αντίθεση με κάθε άλλο πλάσμα, τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν τη φαντασία τους για να προβλέπουν μελλοντικές απειλές και μπορούν επομένως να δράσουν τώρα. Η διασφάλιση του κλίματός μας θα επιτευχθεί μόνο μέσω διεθνούς συνεργασίας σε κλίμακα και βαθμό συνθετότητας που όμοιά της δεν έχουμε ξαναδεί».*

Η ενεργειακή ασφάλεια

Αναφερόμενος στο κρίσιμο ζήτημα της ενεργειακής ασφάλειας και της εξασφάλισης των απαιτούμενων ενεργειακών πόρων, ο κ. Παπανδρέου τόνισε ότι το πρόβλημα μπορεί να αντιμετωπισθεί μόνο εντός ενός πλαισίου παγκόσμιας δράσης σε σχέση με την κλιματική αλλαγή. *«Οι ίδιες οι δυνάμεις που απειλούν την κλιματική μας ασφάλεια απειλούν και την ασφάλεια της ενέργειας, των τροφίμων και των υδάτων μας. Η αγορά ενέργειας θυμίζει τεντωμένο σχοινί, και καθετί που έρχεται σε επαφή μαζί της προκαλεί αντήχηση και αυξάνει την ανησυχία αυτή, η οποία ενισχύεται ακόμα περισσότερο εξαιτίας των φόβων έλλειψης προμηθειών, των γεωπολιτικών ανταγωνισμών, της αστάθειας στις εξαγωγικές χώρες, των τρομοκρατικών απειλών*

και της αυξανόμενης συγκέντρωσης των ενεργειακών πόρων» είπε χαρακτηριστικά και προέβλεψε ακόμη δυσκολότερες ημέρες: «Η ενεργειακή ανασφάλεια ενδέχεται να αυξηθεί σε μεγάλο βαθμό εξαιτίας της αυξανόμενης ζήτησης που προκύπτει λόγω της πρωτοφανούς ανάπτυξης της Κίνας και της Ινδίας αλλά και λόγω της κλιματικής αλλαγής και των ολοένα περισσότερων ακραίων καιρικών φαινομένων. Η ανασφάλεια αυτή ενδέχεται να οδηγήσει διάφορες χώρες στην ανάληψη πολιτικών αποφάσεων που μάλλον επιβαρύνουν παρά καταπολεμούν την κλιματική αλλαγή. Είναι προφανές ότι ο φόβος των ελλείψεων αναγκάζει τις χώρες να δώσουν προτεραιότητα στη διασφάλιση του εφοδιασμού τους έναντι της φιλικής προς το περιβάλλον ενέργειας».

Τιμολόγηση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα

Στην ομιλία του ο κ. Παπανδρέου τάχθηκε υπέρ της τιμολόγησης των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα καθώς με αυτόν τον τρόπο θα διατηρηθεί η εστίαση των κρατών στην ανάγκη εξοικονόμησης πόρων. «Λίγες είναι οι περιπτώσεις όπου οι οικονομολόγοι συμφωνούν σε κάτι, αλλά στην προκειμένη περίπτωση δηλώνουν ομόφωνα ότι όλοι μας θα πρέπει να πληρώσουμε το τίμημα για την απελευθέρωση άνθρακα στη ατμόσφαιρα που μολύνεται ολοένα περισσότερο, ακριβώς όπως πληρώνουμε το τίμημα για τη χρήση του πετρελαίου που ολοένα λιγοστεύει. Δυστυχώς, εκείνοι που αντιτίθενται πιο σθεναρά στην τιμολόγηση της ατμόσφαιρας, του περισσότερο απειλούμενου πόρου της ανθρωπότητας, είναι συχνά οι ίδιοι που επαινούν τις δυνάμεις της αγοράς για την κατανομή του πετρελαίου, χωρίς να αντιλαμβάνονται την αντιφατική τους στάση» ανέφερε ο καθηγητής και προέβλεψε ότι «η τιμολόγηση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα θα κατευθύνει τις επενδύσεις προς εναλλακτικές μορφές ενέργειας καθώς και προς τεχνολογίες για χρήση ορυκτών καυσίμων με μειωμένες εκπομπές άνθρακα».

Πυρηνική ενέργεια

Αναφερόμενος στο ζήτημα της χρήσης της πυρηνικής ενέργειας το οποίο τίθεται όλο και συχνότερα ως λύση στο πρόβλημα της εκπομπής ρύπων, ο κ. Παπανδρέου τόνισε ότι οι μονομερείς προσπάθειες εξεύρεσης λύσης μέσω πυρηνικών εγκαταστάσεων στην ουσία δεν προσφέρουν λύση. «Πολλοί ειδικοί στον τομέα της ενέργειας δεν πιστεύουν ότι είναι αναγκαία για την εξασφάλιση του ενεργειακού μας μέλλοντος. Ωστόσο, ακόμα κι αν η πυρηνική ενέργεια αποδειχθεί ότι μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στο ενεργειακό μας μέλλον, οι διάφορες χώρες δεν θα πρέπει να βιαστούν να επιλύσουν μονομερώς το ζήτημα της ενεργειακής τους ασφάλειας δημιουργώντας εγκαταστάσεις παραγωγής πυρηνικής ενέργειας με το αιτιολογικό ότι αποτελεί «καθαρή» τεχνολογία. Ακόμα κι αν μία ομάδα χωρών κατορθώσει να μειώσει την εξάρτησή της από τα ορυκτά καύσιμα και επομένως να ελαττώσει τη διεθνή της ζήτηση, κάποια άλλη ομάδα χωρών θα έρθει να καλύψει τη διαφορά» ανέφερε ο καθηγητής και προειδοποίησε ότι «στο τέλος, θα καταλήξουμε να έχουμε την ίδια ποσότητα εκπομπών παγκοσμίως, αλλά περισσότερη πυρηνική ενέργεια, με τους αντίστοιχους σοβαρούς κινδύνους για το περιβάλλον και την ασφάλεια.»

Βιοκαύσιμα

Μιλώντας για το θέμα των βιο καυσίμων και τον παγκόσμιο προβληματισμό γύρω από την τελική χρησιμότητά τους, ο κ. Παπανδρέου έκανε λόγο για λανθασμένες πολιτικές που πρέπει να διορθωθούν άμεσα με βάση τα νέα στοιχεία. «Είναι ιδιαίτερα απογοητευτικό το γεγονός ότι κάποιες από τις πολιτικές εκείνες που εγκρίναμε με στόχο την από κοινού αντιμετώπιση των ζητημάτων της ενεργειακής ασφάλειας και της κλιματικής αλλαγής είχαν τελικά τα αντίθετα από τα επιθυμητά αποτελέσματα. Πολλά βιοκαύσιμα (και ιδιαίτερα η αιθανόλη και άλλα βιοκαύσιμα υψηλών εκπομπών

άνθρακα) προκαλούν περισσότερες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από ό,τι τα ορυκτά καύσιμα. Επίσης, επειδή τα βιοκαύσιμα απαιτούν για την παραγωγή τους πολύ μεγάλες καλλιεργήσιμες εκτάσεις, έρχονται σε άμεσο ανταγωνισμό με την παραγωγή τροφίμων, κάτι που αυξάνει την τιμή τους. Σαν να μην έφτανε η ενεργειακή κρίση, ερχόμαστε σήμερα αντιμέτωποι και με μία κρίση στον χώρο των τροφίμων, με τις τιμές του σιταριού, του ρυζιού και άλλων βασικών τροφίμων να εκτινάσσονται στα ύψη τους τελευταίους μήνες.»

Αναφερόμενος στην κοινωνική διάσταση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής, ο κ. Παπανδρέου επεσήμανε ένα παράδοξο. *«Η κλιματική αλλαγή θεωρείται ζήτημα που απασχολεί τους πλουσίους, ωστόσο, εκείνοι που θα πληγούν περισσότερο από αυτήν θα είναι οι φτωχοί. Εκείνοι είναι επίσης που υποφέρουν περισσότερο από τις εκτοξευόμενες σήμερα στα ύψη τιμές του πετρελαίου και των τροφίμων. Ο συνολικός προϋπολογισμός που διαθέτει η ομοσπονδιακή κυβέρνηση των ΗΠΑ για έρευνα σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι 2-3 δισεκατομμύρια δολάρια, ποσό αντίστοιχο με εκείνο που ξοδεύεται μέσα σε μιάμιση ημέρα στο Πεντάγωνο. Αντί να σιγουρέψει την ασφάλεια τόσο του κλίματος όσο και της ενέργειας, η καταστροφική αυτή πολιτική κατασπατάλησε οκτώ χρόνια και αύξησε την ανασφάλειά μας σε όλα τα μέτωπα.»*

Οι στόχοι του Συνεδρίου

Ο κ. Παπανδρέου περιέγραψε τέλος, τους στόχους του συνεδρίου, τις μελλοντικές δράσεις με επίκεντρο την Αθήνα αλλά και τις προοπτικές που ανοίγονται με την ίδρυση του Ινστιτούτου Κλιματικής και Ενεργειακής Ασφάλειας. *«Το παρόν συνέδριο σχεδιάστηκε για να φέρει σε επαφή τις διάφορες πλευρές –τις ηγετικές προσωπικότητες της βιομηχανίας υδρογονάνθρακα με τους εκπροσώπους του ζητήματος της υπερθέρμανσης του πλανήτη και των εναλλακτικών μορφών ενέργειας– ώστε να συζητήσουν λεπτομερώς σχετικά με τη σημερινή κατάσταση και τις προοπτικές για το μέλλον στο πλαίσιο ενός διαλόγου που στοχεύει στην αξιολόγηση της νέας αυτής εποχής στην ιστορία του ανθρώπου. Βασίζεται στην ανάγκη για κοινή και ανοιχτή αντιμετώπιση των ζητημάτων της κλιματικής και ενεργειακής ασφάλειας μέσω από κοινού λήψης αποφάσεων από τους βασικούς φορείς. Πρόσφατα ιδρύθηκε το Ινστιτούτο Κλιματικής και Ενεργειακής Ασφάλειας με στόχο τη διοργάνωση του παρόντος συνεδρίου αλλά και μίας σειράς μελλοντικών Συναντήσεων Κορυφής στην Αθήνα. Στόχος του είναι η ενημέρωση και η αύξηση της κατανόησης, μέσω της δικτύωσης, του διαλόγου και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των βασικών φορέων του τομέα.»*

Κλείνοντας την ομιλία του, ο κ. Παπανδρέου υπογράμμισε ότι *«η ενεργειακή ασφάλεια θα μπορέσει να επιτευχθεί μόνο εάν επιτύχουμε κλιματική ασφάλεια»* και έστειλε ένα μήνυμα προς κάθε κατεύθυνση για κοινή δράση και άμεση αντίδραση. *«Η κλιματική αλλαγή αποτελεί τη μεγαλύτερη πρόκληση που αντιμετώπισε ποτέ η ανθρωπότητα, κυρίως επειδή απαιτεί παγκόσμια συνεργασία σε τέτοιο εύρος και βάθος που ξεπερνά κάθε φαντασία και η οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί σε ένα νανοδευτερόλεπτο αναλογικά προς την κλίμακα της ανθρώπινης εξέλιξης.»*